

D.	6	13	20	27
S.	7	14	21	28
Ch.	1	8✓	15	22 29
P.	2	9	16	23 30
J.	3	10	17	24 31
Sh.	4	11	18	25
Y.	5	12	19	26

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI QABUL KILINGANLIGINING ЎН ИККИ ЙИЛЛИГИ MUHOSABATI BILAN AMNIYSTIA TUGRISIDA

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ўн икки йиллиги муносабати билан инсонпарварлик тамойилга амал қилиб, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 20-бандига асосан,

қарор қиламан:

- Ўта оғир бўлмаган жиноятлар учун ҳукм қилинганлар жазодан озод қилинсин;
- а) биринчи марта содир этган жинояти учун жазо ўтаётган аёллар;
- б) жиноят содир этган вақтда 18 ёшга тўлмаган шахслар;
- в) мазкур Фармон кучга киргунга қадар 60 ёшга тўлган эркаклар;
- г) жиноят содир қилгунга қадар доимий яшаш жойи Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида бўлган, озод этилган сўнг Ўзбекистон Республикасида бўлиш учун қонуний асослар бўлмаган биринчи марта судланган чет эл фуқаролари.
- Эҳтиётсизлик оқсидида жиноят содир этганлар, шунингдек биринчи марта ҳукм қилинган шахслар, башарти улар ижтимоий хавфи катта бўлмаган ёки унча оғир бўлмаган жиноят содир этган бўлсалар, жазодан озод қилинсин.
- Мазкур Фармон кучга киргунга қадар бир йилдан ошмаган муддат ичида қонунида белгиланган тартибда жазони ўташга тўқинлик қиладиган оғир касалликка чалинган ёки биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронлари деб топилган шахслар (жавобгарликни оғирлаштирадиган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилинсин.
- Озодликдан маҳрум этиш жазосига ҳукм қилиниб, ўтмай қолган жазо муддати икки йилдан кўп бўлмаган шахслар (жавобгарликни оғирлаштирадиган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилинсин.
- Экстремистик ташкилотлар фаолиятидаги иштироки, улар таркибиди Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузумига қарши жиноятлар ёки жамоат хавфсизлигига қарши бошқа қилмишлар содир этганлиги учун озодликдан маҳрум этилган шахсларга нисбатан.
- Фармон эълон қилинган кундан кучга кирди ва уч ой мобайнида ижро этилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 1 декабрь

ТАЙИНЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2004 йил 6 декабрдаги буйруғи билан Абдуҳалим Холмаҳматов Тошкент вилояти прокурори этиб тайинланди.

Абдуҳалим Холмаҳматов 1956 йил Қашқадарё вилоятида туғилган. Маълумоти олий, ҳуқуқшунос, 1982 йилда ТошДУнинг ҳуқуқшунослик факультетини тамомлаган. У меҳнат фаолиятини 1971 йилда Қашқадарё туманидаги давлат ҳўжалигида ишчиликдан бошлаган. 1986-1997 йилларда прокуратура тизимига ишга

ўтиб, Қашқадарё вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси, Қамқоқа олинганларни сақлаш ва жазони ижро этиш устидан назорат қилиш бўйича прокурор лавозимларида фаолият кўрсатган.

1997 йилдан Ўзбекистон Республикаси Президенти Девониди масъул ходим, 2001 йилдан Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг уринбосари лавозимларида ишлаган.

TADBIR

КОНСТИТУЦИЯГА БАФИШЛАНДИ

Республика Бош прокуратурасининг Қонуначиликни мустаҳкамлаш мусаммолари ва прокурор-тергов ходимлари малакасини ошириш Марказида «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси — қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботнинг гарови» мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Бош Қонуначилигининг 12 йиллигига бағишланган аниқуманда республика-мизнинг таниқли ҳуқуқшунос олимлари, Конституциявий суд судьялари, Тошкент давлат юридик институ-нин профессор-ўқитувчилари, Бош прокуратуранинг бошқари ва бўлим бошлиқлари иштирок этишди.

Конференцияда сўзга чиққанлар Ўзбекистон Конституциясининг қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, мамлакатимиз ҳуқуқ-тизимини такомиллаштириш, демократик ҳуқуқий ислохотларни амалга оширишда туган ўрни ва аҳамияти хусусида фикр юритдилар.

8-DEKABR — KONSTITUTSIYA KUNI

Мамлакатимиз мустақилликка эришган кўнларданок ривожланган давлатлар таърибасидан фойдаланган ҳолда халқимизнинг асрий анъана ва урф-одатлари, минг йиллар давомида шаклланган давлатчилигимиз қонун-қоидалари ифода этилган конституцияни ишлаб чиқишга киришилди. Қарийб икки йиллик меҳнат натижасида 1992 йил 8 декабрда Ўзбекистон конституцияси қабул қилинди. Шу билан миллий давлатчилигимиз тарихида янги даврга асос солинди.

МАМЛАКАТНИНГ ҲУҚУҚИЙ ПОЙДЕВОРИ

Мустабид тузум даврида конституция давлат манфатини биринчи ўринга қўйган бўлса, амалдаги Асосий қонунимизда инсон, унинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш давлат ва жамиятнинг асосий бурчи сифатида белгиланган.

Тарихдан маълумки, фуқароларнинг ҳуқуқий онги, сиёсий савияси юксалган сари қонунларга муносабати ҳам ўзгариб боради. Хар бир даврнинг ўз мезонлари мавжуд. Қонунлар шуларга монанд такомиллашиб бораверади. Бундай ҳол конституцияга ҳам хосдир. Масалан, дунёнинг ривожланган мамлакатларидан бири бўлган Америка конституциясига ҳам ўнлаб

ўзгаришлар киритилган. Ўзбекистон конституциясига ҳам 2003 йили ўзгариш ва қўшимчалар киритилди. Уларнинг сайлов тизими билан боғлиқлиги алоҳида аҳамият касб этади.

Шуниси қизиқки, конституция лойиҳасини муҳокама қилиш жараёнида бир қатор экспертлар унга сайлов тизими тўғрисидаги алоҳида бобни киритмасликни таклиф қилишган. Бироқ сайлов тизими тамойилларининг конституциявий мустаҳкамлаб қўйилишига тўғри баҳр берилганлиги натижасида бу боб конституцияга киритилган.

(Давоми 2-бетда).

RESPUBLIKA BOSH PROKURATURASIDA

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Куни кеча Республика Бош прокуратурасида «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг ўн уч йиллиги муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида»ги президент фармонида биноан республикаимиз қурулқи кўчларининг жанговар ва сиёсий тайёргарлигини ошириш, давлатимиз ва халқимизнинг оёсийшалигини муҳофаза этишда мардлик ва фидойилик кўрсатганлиги, миллий манфаатларимизни ҳимоя қилишдаги жасорати, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш борасидаги катта хизматлари учун тақдирланган прокуратура ходимларига Ватанимизнинг юксак нишонлари топшириш маросими бўлиб ўтди. Бош прокурор Р.Қодиоров сўзга чиқар экан, йиғилганларни Ўзбекистон конституциясининг 12 йиллиги билан самимий муборакбод этди.

Мукофотлар топширилгач, биз «Шўхрат» медали соҳиби, Қашқадарё вилоят прокуратурасининг бўлим прокурори Санобар Ражабовадан бугунги тадбирдан олган таассуротларини сўрадик: — Мукофот орқали меҳнатига берилган эътибор учун Бош прокуратура раҳбариятига ва юртбошимизга миннатдорчилик билдирмоқчиман. Салкам 30 йилдирки, ўшбу соҳада ишлаб келаман. Бундай эътиборга лойиқ бўлишимда ҳамкасбларимнинг ҳам хиссаси бор, албатта. Зарур вазиятларда улар мендан маслаҳат ва ёрдамларини ашмайди. Фурсатдан фойдаланиб мукофотга сазовор бўлган ҳамкасбларимни ҳам чин кўнгилдан муборакбод этаман. Меҳнатимизга берилган бундай эътибор барчамизга масъулия, куч-ғайрат бағишлайди.

Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, қонун олдида тенгдирлар.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 18-моддаси

МУСТАҚИЛЛИК ТИМСОЛИ

Мамлакат ижтимоий ҳаётининг барча жабҳасида қонунийликни таъминлаш прокуратура органларининг асосий вазифаларидан саналади.

Конституцияга биноан Ўзбекистоннинг чегараси, ҳудуди дахлсиз ва бўлимасдир. Сурхондарё вилояти эса Тожикистон, Туркменистон ва Афғонистон давлатлари билан чегарадош. Вилоятда турли жиноятлар чегара дахлсизлиги ва боғжона тўғрисидаги қонунларни бузган ҳолда содир этилаётганининг сабабларидан бири ҳам шу. Масалан, Тожикистон фуқароси Р.Ҳотамова кўп миқдордаги тақинчоқларни, ҳамюртимиз А.Турсунов эса озик-овқат ва саноат молларини мамлакатдан қайриқонуний тарзда олиб чиқиб кетишга уринишган. Вилоят прокуратураси органлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи бошқа идоралар ходимларининг ҳамкорлигида ҳаракатлари тўғрисида уларнинг қилишичи фош этилиб, жавобгарлик масаласи қонуний ҳал этилди.

Бугунги кунда аёлларнинг конституциявий ҳуқуқларини ҳимоялаш, ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамият ҳаётидаги фаоллигини ўстириш муҳим аҳамиятга эга. Аниқланишича, Сарисий туманидаги қатор хўжаликларда яшовчи аёлларга 2 ва 16 ёшгача бўлган болалар парвариши учун тайинланган нафақалар асосида ривожда 6 ойдан 1 йилгача тўланмаган. Туман прокуратураси 59 нафар аёлнинг манфаатини қўлаб 4.632.000 сўмлик нафақа пулини ундириш ҳақида фуқаролик судига ариза киритди ва даъво қаноатлантирилди.

Асосий қонунга кўра ҳар бир шахс давлатнинг ваколатли орган ва муассасаларига ариза, тақлиф ва шикоят билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Жорий йилнинг ўтган даврида вилоят прокуратураси идораларига 2632 та фуқаро мурожаат қилган, прокуратуранинг аралашуви билан 184 та ариза қаноатлантирилган. Масалан, Н.Норбоева ва К.Жумақулова ўз аризаларида Жарқўрғон туман поликлиникаси бош врач Х.Холмуродовнинг 2004 йил 27 августдаги буйруғи билан асосида ишдан бўшатилганини билдирилган. Текширишда аргументларнинг вақлари исботланиб, улар ишга тикланганлар.

Термиз тумани ҳокими А.Файзиев «Термизпахта» ОАЖ балансида бўлган «ГАЗ-3110-101» маркали автомобилдан хизмат машинаси сифатида фойдаланиб келган. ОАЖ раиси А.Қиличевнинг прокуратурага ёзган аризасида ушбу зўравонлик ҳақида гап боради. Текширув якунига кўра автомобил жамоага қайтарилган, жамиятга етказилган 1.451.600 сўмлик зарарни ундириш ҳақида судга ариза қилирилган. Суд даъво қаноатлантириб, зарар туман ҳокими А.Файзиевдан тўлиқ ундирилган ва у интисоий жавобгарликка тортилган.

Маълумки, фуқаролар конституция бўйича мулкка эгаллик қилиш ҳуқуқига эгадир, мулк дахлсизлиги қаролатилган. Аммо деҳонлик Раҳимов Жўрабек ҳамшахари А.Р.нинг уйидан 9.670.000 сўмлик турли ашё ва жиҳозларни ўғирлаган. Ушбу ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилиб, айбдор тегишли жазосини олган.

Конституцияга кўра ҳар ким қариганда, меҳнат лаёқатини йўқотганда, шунингдек боқувчисидан маҳрум бўлганда ижтимоий таъминот олиш ҳуқуқига эга. Айрим кишиларнинг қайриқонуний ишлари оқибатида фуқароларнинг мана шу ҳуқуқи бузилаётган. Масалан, Шеробод тумани почта идорасига қарашли «Қалламазор» алоқа бўлими бошлиғи Ш.Қултуров ва бошқалар аҳолига тарқатилаётган керак бўлган 15.993.000 сўм пенсия ва нафақа пулларини талон-тарож қилишган. Мазкур ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилиб, айбдорлар тегишли жазога ҳукми қилинган, ўғирланган пуллар улардан ундирилган.

Асосий қонунда таъкидлангани, давлат иқтисодий фаолият, тадбиркорлик ва меҳнат қилиш эркинлигини, барча мулк шакллариининг тенг ҳуқуқлиги ва ҳуқуқий жиҳатдан баб-баравар муҳофаза қилинишини қаролатлайди. Ангор тумани мутасаддилари эса ушбу ҳақиқатни ҳануз тушуниб олмаган кўрилади. Акс ҳолда туман ҳокимининг ноконуний қарори билан «Бойқулбо-бо» фермер хўжалиғига узок муддатга ижарага берилган 27 гектар ер захира фондида ўтқазилмаган бўлар эди. Ҳокимнинг 2004 йил 17 апрелдаги 361-қарорини беқор қилиш тўғрисида протест қилирилган ва қаноатлантирилган.

Шуни таъкидлаш керакики, вилоят прокуратураси органлари аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга, оммага конституция ва қонунлар моҳиятини етказишга бундан буюн ҳам алоҳида аҳамият қаратиб боради.

Фахриддин БОЙЗАКОВ,
Сурхондарё вилает прокуратурининг
биринчи ўринбосари

ОЛИЙ ЮРИДИК ҲУЖЖАТ

Шунингдек, қадимги вақтларда ҳуқуқий томондан белгилаб қўйилган давлат тузумини конституция деб атаб бошлаган. Шу маънода 13 — 19-асрларда Мовароуннаҳр ҳаётига маълум даражада таъсир кўрсатиб келган Амир Темур тузуқлари шарқона маданиятга монанд конституциявий ҳужжат бўлса, 1512 йилда Англияда қабул қилинган буюк эркинликлар хартияси ҳам конституцияга ўхшаб акт эди.

Ўзбекистон конституциясининг лойиҳаси 1992 йил 26 сентябрда умумхалқ муҳокамаси учун матботда эълон қилинди. Лойиҳа икки ярим ой муҳокама қилиниб, тушган тақлифлар ўрганилиб, 60 дан ортиқ моддага тузатиш киритилиб, 1992 йил 21 ноябрда яна бир бор матботда эълон қилинди ва бу вариетдан ҳам билдирилган тақлифлар инobatта олинган ҳолда 8 декабрда Ўзбекистон Олий Кен-

Инсоният қадим тарихга эга, аммо давлат ва ҳуқуқнинг келиб чиққанига 3000 йилга яқин вақт бўлди. Айрим давлатларнинг илк конституциялари қабул қилинганига эса 200 йилдан ошди. Конституция лотинча *constitutio* сўзидан келиб чиққан бўлиб, ўрнатиш, жорий этиш маъносини билдиради. Давлат Рим императори томонидан чиқарилган алоҳида актларни шу ном билан атаганлар. Улар бошқа актларга нисбатан манба бўлиб хизмат қилган.

гашининг 12-чақириқ 11-сессиясида қабул қилинди.

Конституциянинг энг муҳим жиҳатларидан бири шундаки, давлат ҳокимиятини тўзилиши ва фаолият тартиби ваколатларни тақсимлаш принципи асосида амалга оширилди. Унга асосан қонун чиқарувчи ҳокимиятни Олий Маж-

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ

12
йил

лис, ижроия ҳокимиятни Ўзбекистон президенти ва Вазирлар Маҳамаси, суд ҳокимиятини эса Конституциявий суд, Олий суд ва Олий ҳужалик суди амалга оширади (76 — 116-моддалар).

Собиқ тузумдан фарқли равишда конституцияга биноан маҳаллий ҳокимиятнинг бошлиғи сифатида ҳоким лавозими жорий этилди (99-модда).

Асосий қонунимиз коммунистик қарашлардан, яқпартиявийлик принципларидан холи бўлиб, кўппартиявийлик учун юридик замин яратган (56, 60-модда).

2002 йил 27 январда ўтказилган референдум натижасида конституциянинг 18, 19, 20, 23-бобларига ўзгартриш ва қўшимчалар киритилган.

Бугунги кунда мамлакатимизда фуқароларнинг шахсий, ижтимоий, сиёсий ва иқтисодий ҳуқуқларини рўйга чиқариш мақсадида конституцияга мос қонунлар қабул қилиниб, жорий этилмакда.

С.АЗИЗОВ,
Ўзбекистон Бош
прокуратураси ҳузуридаги
СВОЖКК департаменти катта
инспектори

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ МУҚАДДАСДИР

Бугун Ўзбекистонда ҳуқуқий давлат қуриш борасида, иқтисодий эркинлаштириш, ислохотларни ривожлантириш, аҳолининг ижтимоий муҳофаза қилиш, маънавиятни юксалтириш бўйича қўллар қўйилмакда. Бу хайрли ишларга дастуриламал бўлаётган мамлакат конституциясини ва рақлар эканми, унинг ҳар бир моддаси ҳақ тафаккур билан билгиланган шон ҳисоб қиламиз. Асосий қонунимизнинг жаҳон андозаларига мос келиши, «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси» ва бошқа халқаро ҳуқуқларнинг нормаларини ўзидан муҳим аҳамиятга эга қилиб ва ҳар қандай таъассислар томонидан эътифол этилган.

Шу билан бирга, «Мустақиллик декларацияси» ва «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги қонун талабларини ўзидан акс эттирган конституцияимиз бошқа давлатларнинг асосий қонунларидан бетакрор жиҳатлари билан фарқ қилади.

Инсон улуг ва азиздир. Ҳаётида энг яхши нарсалар унга аталган. Бу ҳақда

конституцияимизнинг 2-моддасида: «Давлат халқиродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади. Давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар», — дейилади.

Инсон учун эркинлик ва шахсий дахлсизлик сува ва ҳаёдек зарур табиий эҳтиёждир. Шу боис конституциянинг 25-моддасида: «Ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга. Ҳеч ким қонунга асосланмаган ҳолда ҳуқуқга олинлиши ёки қонунга сарфлиши мумкин эмас», — деб мустаҳкамлаб қўйилган.

Шахсининг эркинлиги ва дахлсизлигини таъминлашда айбиссий презумпцияси таъмоили муҳим аҳамиятга эга. Унинг моҳияти конституциянинг 26-моддасида шундай ифода этилган: «Жиноят содир этганлиқда айбланётган ҳар бир шахсининг иши судда қонуний тартибда, ошқора қўриб чиқилиб, унинг айбани қўлмаганча у айбдор ҳисобланмайди. Судда айбланётган шахсга ўзини ҳимоя қилиш учун барча шароитлар таъминлаб берилди».

Конституциянинг 29, 31-моддаларида мустаҳкамлаб қўйилган нормалар фуқароларга эркин фикрлаш, сўзлаш, эътиқод қилиш ва виждон эркинлигини қаролатлайди. Биргина «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги қонуннинг бажарилишини оилалик. Ҳозир юртимизда расмий рўйхатдан ўтган 1870 дан ортиқ масжид, Тошкент ислом институти, 10 дан зиёд ўқув юрти фаолият кўрсатаётганлиги муқаддас динимиз олий қадрлар каторидан муносиб ўрин олганини кўрсатади. Шунингдек, мамлакатимизда истиқомат қилаётган турли миллат ва дин вакиллари ҳам ўз эътиқодларига кўра эркин ибодат қилмоқдалар. Зеро, Асосий қонуннинг 4-моддасида: «Ўзбекистон Рес-

публикаси ўз ҳудудида истиқомат қилувчи барча миллат ва элаларнинг тиллари, урф-одатлари ва анъаналари ҳурмат қилинишини таъминлайди, уларнинг ривожланиши учун шароит яратди», — дейилади.

Конституцияимиз бозор муносабатларига ўтишнинг мураккаб шароитида аҳоли манфаатларини ҳимоя қилишни унда лабгина қолмай, одамларнинг маънавий, ижодий имкониятларини намоён қилишга, ишқотлар учун мустаҳкам ижтимоий замин яратишга ҳам имкон берди.

Панжи БОБОКУЛОВ,
Сурхондарё вилает
прокуратураси бўлим бошлиғи

ҲУҚУҚЛАРИМИЗ КАФОЛАТИ

Ўзбекистон конституцияси қабул қилинганига бугун 12 йил тўлди. У муқаммал ишланганлиги ва жаҳон конституциявий таърибаси, халқимизнинг бой тарихий мероси асосида яратилганлиги билан ажралай туради. Конституциядаги асосий ҳуқуқий таъминнинг ҳуқуқ ва манфаатлари биринчи ўринга қўйилганлигидир. У ана шу жиҳати билан собиқ Ўзбекистон ССР конституциясидан тубдан фарқ қилади. Чунки ҳар қандай давлатни ҳуқуқий демократик давлат дейиш учун фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини уларнинг келиб чиқиши, миллати, ирқи ва динидан қатъи назар тенг ҳуқуқлиқ ва адолат тамойилларига асосланган бўлиши шарт. Муболағасиз айтиш мумкинки, конституцияимиз бу борада АҚШ, Франция, Германия сингари ривожланган давлатларнинг конституциясидан қолишмайди.

Инсон ҳуқуқлари, уларнинг тенглиги масаласи кўпна тарих каби қадимийдир. Қаерда демократия илдиз

отса, ўша ерда инсон ҳуқуқлари, фуқароларнинг тенглиги масаласи долзарб аҳамият касб этган. Инсон ҳуқуқлари энг муҳим демократик қадриятидир. У халқаро қонун чиқариш нормалари тизими сифатида БМТ томонидан 1948 йили қабул қилинган «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси»да илк марта шакллантирилган.

Инсон ва фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишда конституция биринчи ўринда тура, мамлакатда қабул қилинган бошқа қонун ва қонуний ҳужжатлари унга ёрдамчи восита сифатида қўлланиб келмоқда. Шундай экан, ҳар қандай жамият келажакни қўлаб яшайди ва унинг пойдеворини имкон қадар мустаҳкамкор қуришга ҳаракат қилади. Шу нуқтаи назардан қараганда давлатимиз, жамиятимиз эришган энг катта ютуқ миллий конституцияимиз ҳисобланади.

А.ПАХРИДИНОВ,
Республика Бош прокуратураси бошқарма прокурори

Фуқаролар ўз ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишда бошқа шахсларнинг, давлат ва жамиятнинг қонуний манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликларига путур етказмасликлари шарт.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 20-моддаси

Аниқ эсимда. Собик Иттифокнинг марказий газеталаридан бирида комфирка арбобларидан бирининг Лондондаги матбуот анжуманида берган интервьюси чоп этилди. Қисқа сатрларда, бир бурчакда берилган ушбу «баёнот»нинг мазмуни «отдан тушган бўлса-да, эгардан тушмаган» арбобнинг алахсирашига ўхшарди: «Ўрта Осиё давлатларининг мустақиллиги тўғрисидаги гаплар беҳуда, бунинг жуда кўп сабаблари бор».

Ўшанда 1992 йилнинг ўрталари эди, чоғи. Бу интервьюга ҳеч ким эътибор ҳам бермади. Боиси, бундай «каромат» ўз навбатида поезд кетиб қолганидан кейин тиззасини шаппатлаб, машинистга дўк-пўписа қилиб қолган «кечиккан йўловчи»нинг ҳолатини эслатганди. Ўзбекистон эса бундай майда баёнотлардан кўра муҳим, мутлақо бошқа вазифаларни амалга оширишга киришиб кетган, бутун мамлакат мустақил давлатнинг конституциясини тайёрлаш, муҳокама қилиш билан банд эди. Бутун бир давлатнинг, миллатнинг келажаги, сиёсати, турмуши учун дастур бўлажак қонуннинг қабул қилинишини тарихий деб атамай, яна қандай йўл туттиш мумкин!..

Хар қандай тарихий бурилиш ўзига хос ҳаяжон, завқ-шаҳк, бошқача айтганда, эйфориясиз ўтмаслигига ўтмишдан мисоллар кўп. Мустақиллик арафасида ва истиқлолнинг дастлабки йиллари шундай кайфият бизда ҳам бор эди. Лекин кўпалаб қатагон, машаққат ва эришчиларни бошидан кечирган халқнинг донолиги, вазминлиги бу гап ҳам қолиб қолди. Соғлом тафаккур жавоб топиши лозим эди: нималарнинг қадрига етишимиз керак? Нималардан воз кечиш шарт? Нималарни қабул қилишга жасорат, куч топа олиш зарур? Гап жамиятда анча анъанавий бўлиб қолган қадриятлар — муносабатларнинг социалистик қўриғи билан ўзбек халқининг қадимий урф-одатларига, қисман ислом фикрига асосланган тузумга мойиллик кайфиятининг ўзига хос қоришмаси ҳақида, шу билан бирга жирканч иллатлар ҳақида кетаётганини англаган бўлсангиз керак.

Айни пайтда бу саволлар мамлакатнинг ўтмиши билан боғлиқ ривожланиш истиқболларини шаклан ва мазмунан белгилаб олиш заруратини ҳам ўзида акс эттирганди. Шундай саволларга жавоб сифатида Ўзбекистон конституцияси юзага келди.

Ишонасимиз, ҳар йили 8 декабр кунини тушдан кейин минглаб юртдошларим қатори телевизор қаршисига ўтирамиз. Муқташам «Туркистон» саройидаги тантанали йиғиннинг бошланишини кутамиз. Президентимизнинг конституция кўни муносабати билан қиладиган маърузасини тинглашга, ундан хулоса чиқаришга уринамиз. Конституция кунининг бу тахлит байрам қилинишидан гурулланамиз. Бунинг ҳўяли сабаблари бор. Гап шундаки, айнан конституцияга асосан мамлакатда қисқа муддатда мустақам ҳуқуқий база шаклланди. Давлат ва жамият қурилишининг барча соҳалари демократик андозларга мос равишда шакллантирилди. Иқтисодий, сиёсий, ижтимоий соҳаларда реал ўзгаришлар қилинди. Ҳокимиятнинг бўлиниш тамойили жорий этилгани, кўппартиявий тизимнинг вужудга келтирилганлиги, бошқарув механизмидан демократик усуллари татбиқ этилгани, судларнинг мустақиллигини таъминлашга ҳаракат қилинганлиги сиёсий турмушда тарихий ўзгаришларга олиб келди.

Мулкичиликнинг хилма-хиллиги, бозор иқтисодиётининг асосий тамойиллари бугун ҳар бир фуқароннинг турмушидаги оддий воқеалikka айланиб бўлган. Бугун ҳуқуқ ва эркинликларни тўлиқ юзага чиқариш учун қилинган ишлар ўз-ўзидан бўлгандек ва шундай бўлиши табиийдек қабул қилинганга кўп гувоҳ бўлиш мумкин. Ҳолбуки, бу катта куч-қувватни, баъзан фидойиликни ҳам талаб қилган. Мустақиллик йиллари Ўзбекистонда янги жамият барпо этишга қарши сиёсий ҳаф сифатида диний экстремизм, терроризм юзага келди. Бундай ҳавф ҳозир глобал тус олди. Лекин диний фанатларнинг режалари конституцион тузум ўрнига диний жамият барпо этишдан иборат хом хаёл эканлиги билан характерлидир. Хуллас, ютуқларга мана шундай «атрофдан отилган тошлар» орасида туриб эришилди десак муболага бўлмайди. Шу боис ҳамма гап, юқорида айтганимиздек, унинг қадрига

етишда.

Шу жойда бир воқеа эсимга келди. Маҳалламизда бир нуруний отахон бор. Узоқ вақт қишлоқда, турли хўжаликларда ишлаган. 1950 — 1960 йиллари ўғли балоғатга етиб, Тошкентга олий маълумот олиш учун бориши режалаштирилди. Ҳамма ҳужжатлар бор, лекин

лаштиришга хизмат қилади. Шу усул орқали демократия тамойиллари чуқурлаштирилади. Ўзбекистонда аввалбоданок қонун устуворлиги тамойили танлаб олинганини мана шундай услубга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Институционал демократия эса қонун устуворлигини таъминлашга қаратилган ҳуқуқий фор-

ЮКСАДИШ ЙЎЛИ

паспорти йўқ эди. Отахон паспорт олиш учун идорама-идора югуради. Ҳамма жойдан турли бахоналар рўқач қилинган жавоблар олади. Охири кимдир «мумкин эмас»-лигини тушунтиради. Маълум бўлишича, «партименклатура» қишлоқ аҳолиси шаҳарга кўчиб кетишининг олдини олиш мақсадида қишлоқдагиларга паспорт беришни таъқиқлаб қўйган экан.

Ўша отахон ҳозирги паспортини бир неча кунда қийинчиликсиз олганини, ҳеч қандай тўсикча дуч келмаганини қайта-қайта таъкидлаб, бундай ўзгаришларнинг қадрига етишимиз, асраб-авайлашимиз лозимлигини ўқтирганда унинг фикрига чиндилан қўшилганман.

Хар қандай конституциянинг ҳаётийлигини белгилловчи оддий белгилар бор. Ҳуқуқ ва эркинликлардан фойдаланиш даражаси мана шундай белгиларга мисол бўла олади. Ўзбекистон конституциясининг ҳаётийлигини исботлаш учун кўп мисол келтириш шарт эмас. Фақат битта фикрни айтиш ҳам ҳақиқий вазиятни кўз олдимизга келтириш учун етарли бўлади. Бундан ўн-ўн беш йил олдинги одамлар, уларнинг ҳуқуқларини таъминлашнинг аҳоли билан бугунги одамларнинг қундалиқ турмуши солиштирилса кифоя. Жудда катта фарқ борлигини ҳеч ким инкор эта олмайди. Шу билан бирга баъзи муаммолар ҳам йўқ эмаслигини инкор этиш — ўз-ўзини алдас билан баробар. Ўзбекистон президентининг фармойиши билан конституцияни ўргатишни ташкил этишга эътибор қаратилди. Ўрта мактабларнинг бошланғич синфлариданок конституция дарслари ташкил этилди. Аҳоли орасида тарғибот кучайтирилди. Лекин масаланинг моҳияти бироз бошқача — демак, аҳоли орасида конституциянинг моҳиятини чуқур англашга эҳтиёж катта экан-да? Ҳуқуқий саводхонлик, маданият, онгни кучайтиришга нималар сабаб бўлди? Ўтиш даврининг қийинчиликларими?

Ўзбекистон конституциясини ўқиган киши бир нарсига тўлиқ амин бўлади — жаҳон демократик тамойилларига мос, халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган стандартлари унда ўз ифодасини топган. У Ўзбекистон халқининг орзу-умидлари, демократик жамият ҳақидаги режаларини қонунлаштирди. Содда қилиб айтганда конституция — иқтисодий ва сиёсий тизим тўғрисидаги умуммиллий келишув экан, у тараққиётнинг ҳамма ҳусусиятини мўжассамлаштириши шарт. Кўпчилик олимлар конституция ҳаётийлигининг яна икки таъинини белгилашда ахилт фикрга эга. У ҳам бўлса ҳуқуқий формализм ва институционал демократия. Ҳуқуқий формализм ўз номи билан конституциянинг яшаш шаклини ифода-лайдиган услуб сифатида давлатни тақомил-

лаштиришга хизмат қилади. Шу усул орқали демократия тамойиллари чуқурлаштирилади. Ўзбекистонда аввалбоданок қонун устуворлиги тамойили танлаб олинганини мана шундай услубга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Институционал демократия эса қонун устуворлигини таъминлашга қаратилган ҳуқуқий формализмни амалга оширадиган, айни пайтда ўзи ҳам худди шу услубнинг намунаси сифатида юзага чиқади. Ҳақдаги демократик муассасалардан иборат. Фарблик экспертлар собик Иттифок давлатларидаги ҳуқуқий ислохотларга баҳо берад экан, гарбда аллақачон шаклланиб бўлган қадриятлардан призма сифатида фойдаланишга ўрганиб қолишган. Ўзбекистон конституциясида юқоридаги таянч белгилар мавжудлигига қарамай баъзан таъқидий қарашларга ҳам дуч келиш мумкин. Албатта, реал воқеалардан келиб чиқиб, биздаги тамойилларни гарбдаги давлатлар даражаси билан солиштириш ниятими йўқ. Лекин бошқичма-бошқич, қадамба-қадам ўзгаришлар қилинаётгани, бунда бюрократиянинг пайи қирқилаётгани, демократик муассасалар тизими тақомиллашяётганини ҳам эътироф этиш зарур.

Очигини айтганда, қонун устуворлигини таъминлаш осон эмас. Буни тасаввур қилиш учун уч-тўрт мисол келтириш ўринли бўлади. Жиззах вилоят прокуратураси берган маълумотга кўра вилоят суд-ижро департаменти 2003 йил қарийб 5 млрд. сўмлик суд қарорларини ижро эта олмаган. Бунинг сабаблари кўп, албатта. Лекин улар орасида субъектив, ишга бўлган муносабатда суствашлик, оғувчанлик ҳам борлиги таассуфли ҳол. Жиззах шаҳар суд ҳужжатларини ижро этиш бўлимининг икки ҳодими 305.000 сўм пора олаётганида қўлга тушган. Ёки бошқа мисол. Яқинда бўлиб ўтган халқ депутатлари Фарғона вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида собик вилоят ҳокимининг хатти-ҳаракатлари танқид қилинди. Таниш-билишчилик, ошна-оғайнаричилик, коррупцияга қарши курашда охишлик каби иллатлар ҳақида гап бўлди. Бундай муносабат ҳам, унга принципиал банд берилиши ҳам юқоридаги фикрларимизни тасдиқлайди.

Бошқа мисоллар ҳам юқоридагиларга ўхшаш. Сирдарё туманининг «Шоликор» хўжалигида яшовчи

М.Кўшвоқов ва бошқалар туман қишлоқ ва сув хўжалиги бўлими бошлиғи М.Бўронбоевнинг ҳаракатлари туфайли фермер хўжалиги очил учун тендерга қатнашиш ҳуқуқидан маҳрум қилинадилар. Жиззах шаҳрининг «Абдулла Қаҳҳор» кўчасини шу ерда яшовчи бир гуруҳ кишилар эғаллаб олиб,

уй-жойларига қўшиб олишади. Бундай қонунбузарликка қарши курашган Усмон ота Мамадалиев бир неча йиллик оворгарчиликдан сўнг фуқаролик судининг хал қилув қарорини чиқаришга муваффақ бўлади. Қизиги шундаки, шаҳар ҳокимлиги ушбу қарорга нописандчилик билан қараб, қонун-

бузарларга қўнаниб қўшиб олинган қисмидан хўжалик мақсадларида вақтинчалик фойдаланишга рўқсат беради. Худди шунингдек, фуқаролик ишлари бўйича Сирдарё туман суди ҳам М.Кўшвоқов ва бошқаларнинг тендерда қатнашиш ҳуқуқини тикловчи қарор чиқаради. Лекин М.Бўронбоев бу қарорни писанд қилмай, тендерни қайтадан ўтказмайди.

Бундай мисолларни келтиришдан мақсад эришилган ютуқлар замирида машаққатли курашлар ётганига яна бир бор ишора қилиш, ҳолос. Қонунларнинг ҳаётийлигини таъминлашда мана шундай тўсиқлар мавжуд экан, конституция олдимизга қўйган мақсадларга эришиш учун курашиш зарурати сақланиб қолаверди. Лекин эндиликда ҳеч қандай гумонларга ҳожаат йўқ. Аҳоли орасида муаян ҳуқуқий кўнма, малака вужудга келиб, демократик тамойилларнинг амал қилиш доираси кенгайиб бораётган бир шароитда воқеликка умид ва ишонч билан қарашга асос бор. Айниқса, ёшларнинг овози бўлакча. Мана, ўзингиз ҳам қўлоқ солинг.

Сирдарё вилоят прокурорининг ёрдамчиси Ўткир ХУДОЙҚУЛОВ:

— Прократура фуқароларнинг қонуний манфаатларини таъминловчи муассасага айланди. Эндиликда унга жазоповчи орган сифатида қараш ўтмишда қолиб кетди.

Ариасой тумани прокурорининг ёрдамчиси Абдунаби ТАҒРИБЕРДИЕВ:

— Қонун устуворлигини таъминлаш учун ҳамма ишни қилишга тайёриймиз. Бугун ҳар бир фуқароннинг ҳуқуқ ва эркинликлари қамолатланган, муҳофазага олинган.

«Адолат» социал-демократик партияси Сирдарё вилоят кенгаши котиби Дилфуза АБДУЛЛАЕВА:

— Бугун ҳуқуқлириклик, сиёсий тенглик, кўппартиявийлик, парламентаризм ривожланишмоқда. Жамоат ташкилотларига бўлашиши, ахборот олиш ҳуқуқи тобора юзага чиқмоқда.

Мана шундай тирак фикрли ёшлар эришаётган ютуқлар келажақка умид билан қарашимизга асос бўлади. Нималарга эришган бўлсак у бизники, уни асраб-авайлаш бурчимиз. Нималарга эришмоқчи бўлсак, интилишларимизга тўқсинлик қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

М.АБДУРАҲМОНОВ,
«Нигиш» муҳбири

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қонунларнинг аниқ ва бир хилда бажарилиши устидан назоратни Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 118-моддаси

— Чикарди. Ушбу фактлар юзасидан «Шоликор» ҳўжалиги мансабдорларига нисбатан 4 та жиноят иш қўзғатилди. 6 та давво аризаси киритилиб, ушбу иш республика бўйича тақриба сифатида умумлаштирилди.

— Прокуратурадаги фаолиятим шу тариқа бошланган, — дейди Эрқўзи ака. — Кейинчалик терговчи, Сирдарё туманлараро прокурорининг ўринбосари, ви-

— У ахир собиқ ҳамкасбимиз-ку! Йўлдошев Жўрабой! Милициядан бўшаб кетган. Тўйда ароқ ичиб ким биландир урушиб, пичоклашиб қолганлиги учун қорнида чандиқ қолганди. У аслида Зоминда яшайди. Туман милицияси томонидан қидирув эълон қилинган.

Зоминга қандай етиб келганимизни билмай қолдим. Туман ИИБ бўлими бошлиғи вазифасини бажарувчи киши бизни нохуш кутиб

қиллаб қолди. Мирзаобод туманидаги мактаб директори келибди. Бир неча миллион сўмлик ўзлаштиришга йўл қўйгани учун жиноят иши қўзғатилиб, тергов ишлари Эрқўзи Бойбўтаевга юклатилган экан. Уларнинг суҳбатлашётганидан фойдаланиб, олдимдаги ҳўжатларга эътибор қаратдим. «Ғалабан»нинг Сирдарё филиали тақдим этган маълумотнома етказилган зарарни қоплаш учун ундирил-

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ

12
йил

ПРОКУРОРЛИК КАСБИНИНГ МАШАККАТЛАРИ

лоят прокуратурасида катта терговчи, бўлим бошлиғи, Шароф Рашидов тумани прокурори, вилоят прокуратурасининг иқтисодий жиноятчилик ва коррумпацияга қарши курашиш бўлими бошлиғи лавозимларида ишлашди. Ишим асосан терговчилик билан боғлиқ бўлган. Қотиллик жиноятларини фош этишда қўл билан изланиш, синчковлиkning аҳамияти катта. Юзлаб, минглаб қозғоларни, ҳўжатларни текшириш, таҳлил қилиш, далиллий ашёларни тўплаш, жиноятчини тутиш, айбини исботлашни намага тенглаштириш мумкин?

Эсимда, Оқолтин туманида 100 тонна пахта толасининг йўқолганини исботлаш, айбдорларни топиш учун Қозғолтон чегаралари, Қорақалпоғистон, Фарғонагача елиб-юрганишимиз... Араб исми жиноятчини тутиш учун изланишимиз минг бир кўчасига кириб чиқиш зарур бўлганди. Жиноятнинг изини топиш учун Япония, Туркия, Украинадаги фирмаларга сўров жўнатишга тўғри келганди. Ушанда (2000 йили) қарийб 20 млн. сўмдан ошқ зарар аниқланганди. Бу жиноят алоҳида суҳбат, балки катта бир китобга мавзу бўлса ажабмас. Бўзсан жиноятчини очишда таваккалчилик, тасодиф ҳам ёрдам беришига гувоҳ бўлганман.

Шароф Рашидов тумани прокурори сифатида ишлаб юрган кезларим «Саркисов» каналдан мурда топилад. Тўғриси, у мен прокурор этиб тайинланганимдан анча олдин топилиб, узок вақт жиноят очилмай келатган экан. Боиси канал Сирдарё вилоятининг Шароф Рашидов тумани билан Жиззах вилоятининг Зафаробод тумани ўртасидан оқиб ўтганлиги тўғрисида профилактика инспекторларининг сансоларлиги оқибатида иш Зафаробод туманига ҳам тегишли деб ҳисобланган экан. Прокурор этиб тайинланган заҳотим шу ишга киришдим. Тиббий суд экспертизаси жасаднинг бошидаги, бутун танасидаги 17 та жароҳатни, қовурғалар синганини тасдиқларди. Мурда кўп вақт сўвда ётганлиги боис кўриниши ўзгарганди. Газеталарга, атрафдаги аҳоли пунктларига, қўшни туманларга эълон бердик. Лекин жавоб бўлмади. Қўшни Зафаробод туманидаги далада аёл киши яланғоч қилиб ўлдириб кетилганлиги ҳақида махсус хат келиб қолди. Бу жиноят ҳам таҳминан бизда топилган мурда ўлдирилган вақтда содир этилганди. Биз қимдир хотинини ҳиёнат устида қўлга туширган, иккаласини ҳам ўлдириб, икки тарафга ташлаб кетган деган таҳминни текшириб қўрмоқчи бўлдик. Зафарободда бораск, аксига олиб на туман прокурори, на милиция бошлиғи бор экан. Шу ердаги милиция ходимлари билан суҳбатлашиб ўтириб, бизда топилган мурданинг белгиларини айтиб бердик. Унинг қорнининг чап томонида чандиғи, қўлида «Й.Ж» ёзуви борлиғи бир милиционерда қизиктириш уйғотди.

олди. Бошқа туман прокурорининг ташвиши унга «бошогриқ» эди холос. Анчигим чиқди.

— Бир йилдан бери бедарак экан. Сиз бўлсангиз акалли хат-хабар ҳам жўнатмабсиз. Бизнинг хатларимиз эса жавобсиз қолаверган.

Шу пайт жанжал устига Жиззах вилояти ИИБ бошлиғининг муовини келиб қолди. Вазиятни тушунтирганимиздан сўнг тўполон бошланган кетди. Ж.Йўлдошевнинг хотини бир зумда етиб келди. У эри ҳақидаги маълумотларни тасдиқлаб, кийимларини таниди. Энди қотилни топиш зарур эди. Ж.Йўлдошевнинг хотини билан суҳбат чоғида бир факт эътиборимни тортди. Аёл бир неча бор Зомин туманида юрист бўлиб ишловчи қайноғасига мурожаат қилган. У эса:

— Жўрабой йўқолгани аниқ эмас-ку, ишдан кетганига ор қилиб, қаердадир бекиниб юргандир. Ҳозир қидирувга бераск, эртага уялиб қолмаймизми? — дея ишни пайсалга солаверарди. Қўшни Шароф Рашидов туманида ўлик топиш алоҳида ҳақидаги хабарни эшитиб, аёл уша юрист акасини олиб мурдахонага боради. Лекин юрист жасад аёл кишиники экан деб биздаги мурдани таъинимасликка олиб, келинини алдайди. Аёл бечора қирқираб ўтирган болалари олдиға яна умидсиз қайтиб боради.

«Юрист» айбини бўйнига олди. Рад этиб бўлмас далиллар, психологик, мантикий тестлар уни шунга мажбур қилди. Маълум бўлишча, «юрист»нинг эрка ўғли бўлиб, отасининг «Жигули»-сини миниб қочавериб безор қилиб юбаради. «Юрист» бунга тўғрилаш учун отасидан қолган «Запорожец»ни укаси Жўрабойдан ўғлиға олиб бермоқчи бўлади. Ўртада жанжал чиқиди. «Юрист»нинг ҳовлисида бўлган жанжалда ака-ука ёқалашиб қолди. «Ота ўғил» орқадан келиб, болға билан Жўрабойнинг бошиға уради. Бу билан қаноатланмай бутун танасини болға билан қўқартириб, суякларини сиңдирилган Жўрабойни оғилға олиб кириб ташлашди. Кеч бўлғач, жасад қопға солиниб, «Саркисов» каналига ташлаб келинади. Суҳбатимизни бўлиб, эшик та-

ган маблаглар ҳақида бўлиб, 2000 йилнинг 21 апрелидан 2003 йилнинг 20 февралигача 161.341.000 сўм туширилгани маълум қилинган. Қизиги шундаки, ушбу маблагнинг 91.176.000 сўми (қарийб 60%) шахсан Эрқўзи Бойбўтаевнинг ташаббуси, қатъияти билан қопланган. Худди шунингдек, «Пахтабанк»нинг Гулистон шаҳар бўлими берган маълумотномада етказилган зарар ва гаров учун 2003 йилда туширилган маблаглар акс этган. Бу ерда ҳам туширилган 137.000.000 сўмнинг 77.000.000 сўми Э.Бойбўтаев ҳиссасига тўғри келиши кўриниб турибди. Бу масалаға қизикиб қолдим. Ахир давлат ёки бирон-бир мулкдорнинг миллионлаб маблағини ундиришдаги жонқурлик ҳар қандай одамнинг эътиборини тортди. 2004 йилнинг ўтган даврида 110.400.000 сўмлик моддий зарарнинг 73.200.000 сўми нақд пул сифатида ундирил-

ган маблаглар ҳақида бўлиб, 2000 йилнинг 21 апрелидан 2003 йилнинг 20 февралигача 161.341.000 сўм туширилгани маълум қилинган. Қизиги шундаки, ушбу маблагнинг 91.176.000 сўми (қарийб 60%) шахсан Эрқўзи Бойбўтаевнинг ташаббуси, қатъияти билан қопланган. Худди шунингдек, «Пахтабанк»нинг Гулистон шаҳар бўлими берган маълумотномада етказилган зарар ва гаров учун 2003 йилда туширилган маблаглар акс этган. Бу ерда ҳам туширилган 137.000.000 сўмнинг 77.000.000 сўми Э.Бойбўтаев ҳиссасига тўғри келиши кўриниб турибди. Бу масалаға қизикиб қолдим. Ахир давлат ёки бирон-бир мулкдорнинг миллионлаб маблағини ундиришдаги жонқурлик ҳар қандай одамнинг эътиборини тортди. 2004 йилнинг ўтган даврида 110.400.000 сўмлик моддий зарарнинг 73.200.000 сўми нақд пул сифатида ундирил-

ган маблаглар ҳақида бўлиб, 2000 йилнинг 21 апрелидан 2003 йилнинг 20 февралигача 161.341.000 сўм туширилгани маълум қилинган. Қизиги шундаки, ушбу маблагнинг 91.176.000 сўми (қарийб 60%) шахсан Эрқўзи Бойбўтаевнинг ташаббуси, қатъияти билан қопланган. Худди шунингдек, «Пахтабанк»нинг Гулистон шаҳар бўлими берган маълумотномада етказилган зарар ва гаров учун 2003 йилда туширилган маблаглар акс этган. Бу ерда ҳам туширилган 137.000.000 сўмнинг 77.000.000 сўми Э.Бойбўтаев ҳиссасига тўғри келиши кўриниб турибди. Бу масалаға қизикиб қолдим. Ахир давлат ёки бирон-бир мулкдорнинг миллионлаб маблағини ундиришдаги жонқурлик ҳар қандай одамнинг эътиборини тортди. 2004 йилнинг ўтган даврида 110.400.000 сўмлик моддий зарарнинг 73.200.000 сўми нақд пул сифатида ундирил-

ган маблаглар ҳақида бўлиб, 2000 йилнинг 21 апрелидан 2003 йилнинг 20 февралигача 161.341.000 сўм туширилгани маълум қилинган. Қизиги шундаки, ушбу маблагнинг 91.176.000 сўми (қарийб 60%) шахсан Эрқўзи Бойбўтаевнинг ташаббуси, қатъияти билан қопланган. Худди шунингдек, «Пахтабанк»нинг Гулистон шаҳар бўлими берган маълумотномада етказилган зарар ва гаров учун 2003 йилда туширилган маблаглар акс этган. Бу ерда ҳам туширилган 137.000.000 сўмнинг 77.000.000 сўми Э.Бойбўтаев ҳиссасига тўғри келиши кўриниб турибди. Бу масалаға қизикиб қолдим. Ахир давлат ёки бирон-бир мулкдорнинг миллионлаб маблағини ундиришдаги жонқурлик ҳар қандай одамнинг эътиборини тортди. 2004 йилнинг ўтган даврида 110.400.000 сўмлик моддий зарарнинг 73.200.000 сўми нақд пул сифатида ундирил-

ган маблаглар ҳақида бўлиб, 2000 йилнинг 21 апрелидан 2003 йилнинг 20 февралигача 161.341.000 сўм туширилгани маълум қилинган. Қизиги шундаки, ушбу маблагнинг 91.176.000 сўми (қарийб 60%) шахсан Эрқўзи Бойбўтаевнинг ташаббуси, қатъияти билан қопланган. Худди шунингдек, «Пахтабанк»нинг Гулистон шаҳар бўлими берган маълумотномада етказилган зарар ва гаров учун 2003 йилда туширилган маблаглар акс этган. Бу ерда ҳам туширилган 137.000.000 сўмнинг 77.000.000 сўми Э.Бойбўтаев ҳиссасига тўғри келиши кўриниб турибди. Бу масалаға қизикиб қолдим. Ахир давлат ёки бирон-бир мулкдорнинг миллионлаб маблағини ундиришдаги жонқурлик ҳар қандай одамнинг эътиборини тортди. 2004 йилнинг ўтган даврида 110.400.000 сўмлик моддий зарарнинг 73.200.000 сўми нақд пул сифатида ундирил-

— Бугунги иқтисодий шароит ҳақида сўраяпсизми? Биласизми, «Колхозстрой» номли ташкилот бўларди. Катъий белгиланган режа, лойиҳа, лимитга асосан ахратилган маблаглар, марказлашган буйруқбозлик каби беаъниликларға илк бор ўша ерда дуч келганман, — дея ҳўқоясини бошлади Сирдарё вилоят прокуратурасининг иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш бўлимининг алоҳида муҳим ишлар бўйича терговчиси Эрқўзи Бойбўтаев. — Иттифокнинг иқтисодий тизими коррумпция, талон-тароғжа шароит туғдириб берар, иқтисодий ривожлантиришга тўқинлик кўп эди. 1981 йили ТошДўнинг юридик факультетини тугатиб, бир неча йил ушбу қурилиш ташкилотидеда ҳўқўшунос бўлиб ишлашдим. Кейин прокуратураға ишға ўтдим.

Буни қарангки, бу ердаги ишим ҳам иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш билан боғлиқ эди. Ёдимда қолган хотиралар сизға бугунги иқтисодий шароитни илгаригисини билан солиштириш имконини беради...

1985 йилнинг кўзи эди. Бутун мамлакатда «қайта қўриш, янгилаш» ғоялари ёйилган, КПСС Марказий қўмитасининг 19-пленими эса қўлчиликни танитиб қўйган. Илк бор совет иқтисодий-сиёсий тузилмасига танқидий баҳо берилиши қўлланган хол эди. Сирдарё тумани прокурорининг ёрдамчиси лавозимига қабул қилинган Эрқўзи Бойбўтаевни «Шоликор» ҳўжалиғига жўнатиди. У техниканинг мавсумига тайёргилигини текшириб қўриши лозим эди. Ўша пайтлари мулк, техника, моддий бойликларға бўлган «мулк-ий эгасизлик, ҳўсууи мулкнинг мавжуд эмаслиғи» қаровсизлик, талон-тароғж, ташмачиликка сабаб бўлар, бу ҳолат иқтисодий унмодорлик даражасига салбий таъсир этарди. «Шоликор» ҳўжалиғи ўша пайтда «совхоз» деб аталар, ўз номи билан давлат ҳўжалиғи бўлгани учун техниканинг сақланиши давлат назоратида эди. Э.Бойбўтаев ишни гаражини текширишдан бошлади. Турли мосламалар, эҳтиёт қисмлар ҳар тарафда сочилиб ётар, қизел тиркачларнинг айрим қисмлари етишмасди. Ажаб, ҳўжатларда тракторлар сони ўн битта бўлса-да, саналганда ўн иккита чиқарди. Уларнинг барчаси соқилган ҳолатда эди. Гаражининг тевағарги дала, чақалзор. Эрқўзининг эътибори худди шу даланинг ичига қараб кетган занжирли тракторнинг янги изларига тушди. Узок қўришга тўғри келмади. Яна иккита «Олтой» трактори, қоронғи бўлса-да, дала ўртасида қўзға ташланиб турарди. Тергов ва суриштирув авж олиб кетди. Маълумки, техника марказ тақсимиётга биноан ажратиларди. Янги техника ҳам қаровсизлик оқибатида тез сочилиб кетар, ҳўжалик эса янги техника керак деб марказни қўстарарди. Ушбу ҳўжалик ҳам тракторлар шу ўйсунда келтирилган, шу боис ҳўжатларда ўн битта трактор бор деб қўрсатилган, амалда учта трактор, соқилган аҳволда бўлса-да, ортиқча

ган. — Эрқўзи ака, яқинда бир жиноят иш катта шов-шўвға сабаб бўлди. Билишмича, бу иш «Пахтаобод» пахта тозалаш корхонасидан бошланганди, шекилли.

— Ўта мураккаб, кўп эпизодли жиноят иши бўлди. Ечими ҳам шунга яраша кўп меҳнат талаб қилди. Шароф Рашидов туманидаги «Пахтаобод» пахта тозалаш заводи директори, илгари бир неча бор судланган Х.Норбоев ва бошқаларға нисбатан 2004 йил 27 март кўни жиноят иши қўзғатилган эди. 14 апрел кўни «Узқоғ» пахта пунктидан 20 қоп пахта ўғирланиши юзасидан қўзғатилган жиноят ишини ҳам қўшиб олиб бориш менға юклатилди. Жиноятчилар жами

Абдурахмон МУСТАФОҚУЛОВ,
«Ҳуқуқ» муҳбири

Фуқаролар атроф табиий муҳитга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга мажбурдирлар.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 50-моддаси

КОНСТИТУЦИЯМИЗНИ ҚИЁСЛАБ ЎРГАНАМИЗ

Хар бир давлат ўз мустақиллигига эришгач, олдинги конституция энди маънавий, мафқуравий ва сиёсий жиҳатдан эскиради. Шу боис миллий, тарихий давлатчилик анъаналарига таяниб, ўзининг миллий урф-одатларини ҳурмат қилган ҳолда янги конституциясини ишлаб чиқиб қабул қилмоғи лозим.

Ўзбекистон мустақилликка эришгач, совет даврида, 1978 йили қабул қилинган конституция ҳуқуқий демократик жамият қуришга киришган давлатимизнинг юридик тамойиллари талабларига жавоб беролмай қолди. Шу сабабли кўп вақт ўтмай мамлакатимизнинг миллий конституцияси қабул қилинди. Жамият тараққиётига монанд равишда конституциянинг айрим моддаларига ўзгартириш киритилиши табиий ҳол.

Асосий қонуннинг Инсон ҳуқуқлари конвенциясига қанчалик мослигини билиш мақсадида уни бирон-бир давлатнинг конституцияси билан қиёслаб ўрганиш мақсадга мувофиқдир. Бунинг учун биз Франция конституциясини танладик. Қарашлари ва урф-одатлари, маданияти турли хил бўлган икки юридик тизимни бир-бирига қиёслашнинг ўзи нозик иш. Шундай бўлишига қарамай айрим ўхшашликлар ҳақида тўхталиб ўтиш муҳимдир. Конституцияга кўра, Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси 18 ёшдан сайлаш, 25 ёшдан мамлакатнинг олий органи — Олий Мажлисига сайланиш ҳуқуқига эга бўлса, Францияда 21 ёшдан сайлаш ҳуқуқига эга бўлади. Президентлик сайловида ҳам бу нарса сезилади. Мамлакатимиз конституциясининг 89-моддасида белгилаб қўйилгандек Ўзбекистон ҳудудида сайловга қадар камида 10 йил яшаган, 35 ёшга тўлган, давлат тилини мукамал билладиган фуқаролар президентликка сайлана олади. Франция конституциясига кўра, сайловга қадар беш йилдан буён мамлакатда истиқомат қилиб келаётган фуқаро президентликка номзодини қўйиши мумкин.

Ўз ваколат доирасидан келиб чиқиб, Франция президенти конституцияга киритилиши лозим бўлган тақлифлар лойиҳасини фуқаролар эътиборига тақдим этмасдан, парламентга ҳавола этади.

Ўзбекистонда эса конституцияга киритилиши лозим бўлган қўшимчалар лойиҳа тариқасида Олий Мажлис сессияларида ўрганиб чиқилиб, сўнг матбуотда халқ муҳокамасига қўйилади. Фикрлар ўрганиб чиқилиб, навбатдаги сессияда муҳокама натижалари юзасидан қарор қабул қилинади. Шу тариха конституцияга қўшимча киритилади.

Раҳима МУҲАММАДИЕВА,
ТДЮИ катта ўқитувчиси

— Вилоят ҳудудида 22 та фойдаланиш қазилма кони бўлиб, асосан сув ҳавзалари ўзанида жойлашган. Инспекциямиз ходимлари фойдали қазилмалардан фойдаланиш ва дарёларнинг экологик аҳолини доимо назорат қилиб келади.

Айтиш керакки, «Ерости бойликлари тўғрисида»-ги қонун талабларининг бажарилишини назорат қилиш фаолиятимизнинг асосини ташкил этади. Ушбу қонундан қўзланган мақсад ерости бойликларига эгалик қилиш, улардан фойдаланиш ҳусусидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Яқинда қўйимиз вилоят қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармаси билан ҳамкорликда Қашқадарё, Оқсув, Танқоз ва Яқкабғо дарёлари ҳавзасида фаолият кўрсатаётган қўм-шағал карьерларининг аҳолини ўрганиш мақсадида мониторинг ўтказди. Қўзатув асосан Қашқадарё, Оқсув, Танқоз ва Яқкабғо дарёларидаги қонларда олиб борилди. Мониторинг жараёнида Қосондаги 7-механизациялашган қўма идора, Қамашидидаги «Об-ҳаёт» МЧЖ, қурилиш материаллари комбинати, Қитоб ва Қамаш туманларидаги темир-бетон буюмлари қорхонасида қидириб топиладиган қонни ўзлаштириш ва ердан доимий фойдаланиш ҳуқуқини берувчидалолатнома йўқлиги, лойиҳа ҳужжатлари экологик экспертизадан ўтказилмагани, қон ишларини ривожлантириш режаси тузилмагани аниқланиб, уларнинг қонлардан маҳсулот олиш фаолияти тўхтатилди. «Ерости бойликлари тўғрисида»-ги қонуннинг бир қатор моддалари талаби бузилгани учун 13 та мансабдор ва фуқарога жараима солинди.

Оқсув дарёси ўзанидаги қонлар-

Маълумки, табиат қўриқчилари нафақат табиатни асраб-авайлаш, балки бу борадаги норматив ҳужжатлар ижросини таъминлаш учун ҳам йил бўйи тиним билмайди. Жамоатчи муҳбиримизнинг Қашқадарё вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ерости бойликлари муҳофаза қилиш инспекциясининг бошлиғи Ж.Ғайбиев билан суҳбати ана шу ҳусусда.

Фойдали қазилмалар — миллий бойлигимиз

да 6 та қорхона фаолият юритмоқда. Қитоб туманидаги 225-механизациялашган қўма идора ўз тасарруфидан қондан фойдаланмапти. Лекин қон консервация қилинмаган. Бу эса қонуннинг 44-моддаси талаблари бузилишига олиб келган.

Танқоз дарёси ўзанидаги қўм-шағал карьеридида Қитоб автомобиль йўллари бошқармаси фаолият кўрсатади. Қорхонада қондан фойдаланиш ҳужжатлари тайёрланмагани боис қонуннинг 28 ва 33-моддалари талаби бузилган. Бундан ташқари Қарши туман прокурорининг сўровига биноан Қашқадарёнинг қўйи оқими ўзанидаги қонларда ҳам назорат ўтказилиб, 9 та қондан ноқонуний равишда фойдаланишга чек қўйилди. Жумладан, «Қаршителирйўлқурилиштранс» ОАЖ, «Қашқадарё» ва 413-механизациялашган қўма идора томонидан қонуннинг 4, 25, 28, 33 ва 37-моддалари талаби бузилганлиги аниқланиб, жиноят иши қўзғатилди. Берилган қўрсатмаларнинг бажарилиши ҳам назорат қилинмоқда. Жумладан, «Қар-

шителирйўлқурилиштранс» ОАЖ «Тўқмангит» карьеридан воз кечганлиги боис «Диёр-дарё» ҳусусий қорхонаси ҳужжатларни тўлиқ расмийлаштириб олмақда. Бу эса «Ерости бойликлари тўғрисида»-ги қонуннинг 30-моддасига тўлиқ мос келади.

Шунингдек, «Қашқадарё» механизациялашган қўма идорасининг, Қамаш туманидаги 3-темир-бетон буюмлари қорхонасининг қўм қонларидида фаолияти вақтинча тўхтатилди. Қитоб туманидаги темир-бетон буюмлари қорхонаси томонидан бузилган қирғоқларни мустаҳкамлаш мақсадида тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, унинг бажарилишига эришилди.

Қитоб автомобиль йўллари бошқармаси ва қурилиш саноат хизмати қорхонаси ер ажратилиш ва қондан фойдаланиш тўғрисидаги ҳужжатларни расмийлаштирдилар. Қитоб ўрмон ҳўжалиги билан қонунга зид тузилган шартнома бекор қилинди.

Дилбар КЕНЖАЕВА
ёзиб олди

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ

12
ЙИЛ

8 ДЕКАБР — КОНСТИТУЦИЯ КУНИ

ҚОРАҚАЛПОҚ ПАХТА САНОАТИ
ҲУДУДИЙ БИРЛАШМАСИ ЖАМОАСИ
ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИНИ
КОНСТИТУЦИЯ КУНИ БИЛАН
МУБОРАҚБОД ЭТАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ

РЕСПУБЛИКА АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ

«ҒАЛЛАБАҒАНК»

Юрдошларимизни
Конституциянинг 12 йиллиги
муносабати билан самимий
муборакбод этади.

Банк ўз mijozларига замонавий
банк хизмати турларини жорий этгани ҳолда
юртимиз аҳолиси ва меҳмонларига
барча турдаги тўловларни амалга ошириш
имконини берувчи ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАРИни
таклиф этади.
Маъкур пластик карточкалар орқали барча
тўловларни амалга оширган ҳолда ўз
маблағларингизни дахлсизлигини
ошириш ва қўшимча даромад олиш
имкониятига эга бўласиз.

**«ҒАЛЛАБАҒАНК» ХОНАДОНИНГИЗГА
БАРАКА КЕЛТИРСИН!**

BARKAMOL AVLOD ORZUSIDA

КЕЛАЖАГИМИЗ
ВОРИСЛАРИ

БОЛАЛАР келажагимиз. Уларнинг муносиб ворислар сифатида улғайиш катталар қўлида. Республика «Болалар» жамғармаси ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол бўлиб етишиши йўлида фаолият олиб бормоқда.

Жамғарма ташаббуси билан «Ёш авлод кенгаши» тузилган. Унинг мақсади «Бола ҳуқуқлари тўғрисида»-ги конвенция жойларда қандай амалга оширилишини назорат қилишдир. Конвенциянинг 15 йиллиги муносабати билан жамғарманинг Хоразм вилоят бўлими ва «Ёш авлод кенгаши» аъзолари бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Хусусан, конвенцияни тарғиб қилиш мақсадида жойларда семинар, конференция ва давра суҳбатлари уюштирилмоқда. Яқинда Хонжа туманидаги 7-лицей-интернатда шундай тадбирлардан бири бўлиб ўтди.

Кенгаш аъзоси Ноила Оллоқулиева ташкиллаштирган семинарда болаларнинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, қобилиятларини шакллантириш ва рағбатлантириш мавзусига ургۇ берилди. Айтиб ўтиш керакки, Ноиланинг жонбозлиги билан «Нихол» ижодий уюшмаси ташкил этилган. Унга расомчилик, ҳайкалтарошлик ва санъатнинг бошқа турлари билан шуғулланадиган ўқувчилар аъзо бўлишган.

Шунингдек, Хивадаги 20-меҳрибонлик уйида Фарида Раҳимова ташаббуси билан «Конституцияни ўрганамиз» мавзусида кўрик-танлов бўлиб ўтди. Ушбу тадбир ҳам юқоридаги конвенцияни тарғиб қилиш ва ёш авлоднинг ҳуқуқий онгини ўстиришга қаратилган. Бундан ташқари, вилоятда 50 дан ортиқ клуб ташкил қилиниб, уларга 4000 га яқин ўқувчи жалб этилган. Ўз дастурларини конвенция асосида ишлаб чиққан мазкур клублар бугунги кунда ўқувчиларни ижтимоий фаолликка ўндовчи қарашлари билан жипслаштириб турибди. Улар сирасига Ўрган туманидаги «Парламент қалдирғочлари», Хонжа туманидаги «Гийёвандликка қарши ёшлар», «Экосан», «Меҳр-шафқат», Янги-арик туманидаги «Ёш куч» клубларини киритиш мумкин.

Комила СОБИРОВА,
Республика «Болалар» жамғармаси
Хоразм вилояти бўлими раиси

HAMKORLIK

ДЎСТОНА
УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида Япониянинг Нагоя шаҳрида жойлашган Осиёда ҳуқуқ соҳасида Алмашув Маркази тадқиқотчилари Мэтью Линлейн ва Нозимжон Хўжаевлар билан учрашув бўлиб ўтди.

Учрашувда Бош прокуратура-нинг халқаро-ҳуқуқий бўлим бошлиғи ўринбосари Б.Абдувалиев ва бўлим катта прокурори Х.Бўриевлар иштирок этишди. Суҳбат давомида меҳмонларни қизиқтирган масалалар, яъни прокуратура фаолияти ва йўналишлари, суд, тергов ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза этиш идоралари билан ҳамкорлиги ҳамда мамлакатимизда олиб борилаётган суд-ҳуқуқ ислохотлари ҳақида маълумот берилди.

Мэтью Линлейн ўз миннатдорчилигини билдириб, бўлиб ўтган учрашув давомида қайд этилган масалалар юзасида кенг маълумотга эга бўлганлигини таъкидлади.

Учрашув дўстона, ўзаро фикр алмашув ва кўтаринки руҳда ўтди.

QUTLOV

70 ЁШИНГИЗ
МУБОРАК БЎЛСИН!

Хурматли Тошпўлат Тешаев!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази номидан Сизни табарруқ 70 ёшингиз билан муборакбод этамиз.

Сизнинг Самарқанд вилоят прокуратура органларидаги 35 йилдан ортиқ меҳнат фаолиятингиз, жумладан Каттақўрғон ва Булунгур туман прокурорларининг ёрдамчиси, Каттақўрғон шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси, Иштихон туман прокурори лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтганингизни биламиз ва қадрлаймиз.

Бор куч ва ғайратингизни Самарқанд вилоятида қонунчилиكنи мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашиш, қонун устуворлигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда ёш ҳодимларни тарбиялаш ишига сарф қилиб келдингиз.

Сиз камтар, фидойи ва хизмат бурчиға садоқат каби инсоний фазилатларингиз билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ҳодимлари орасида ҳурмат қозонгансиз.

Қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш йўлидаги меҳнатларингиз ҳуқуқиматимиз томонидан юксак баҳолалиб, «Шуҳрат» медалига сазовор бўлдингиз.

Бугунги шодиёна кунда Сизга узок умр, мустаҳкам соғлиқ, оилавий тотувлик, эзгу ниятларингизга эришишда улкан муваффақиятлар тилаймиз.

Табарруқ 70 ёшингиз қутлуг бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси раҳбарияти ва
Фахрийларни қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Тукиликка эгачи деб,

оппоқ юзли қорни севдим,

Фариштадек оққўнғилли,

бодом кўзли ёрни севдим.

Кўшиқнинг энг қайноғини,

жаранглаган торни севдим,

Юринг, ўшал кўшиқларни

бирга-бирга айтайлик ёр,

Бир кунгина инсон бўлиб,

табиатга қайтайлик ёр.

TADBIR

ДОРИЛФУНУНДА
БАЙРАМ

Термиз Давлат университетидида Ўзбекистон конституциясининг 12 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Дорилфунун ўйингоҳида ҳар бир факультет вакиллари алоҳида-алоҳида саф тортишди. Тадбир университет ректори З.Чориевнинг табрик сўзи билан бошланди. Ватанимиз мадҳияси янгради. Сўнг конституция кўни муносабати билан профессор-ўқитувчилар, хизматчилар ва моддий ёрдамга муҳтож талабаларни пул мукофоти билан тақдирлаш ҳақидаги буйруқ ўқиё эшиттирилди.

Шундан кейин даврага ёш спортчилар чиқишди. Кўюноқлар ва зукколар жамоасининг ичакузди ҳангомалари куй-кўшиққа улашиб кетди.

Тадбир якунида байрам дастурхонига ош тортилди. Байрам кайфияти кўнглиларни чарогон этганига шубҳа йўқ.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Хоразм вилоят прокуратураси ва вилоят СВОЖҚБ жамоаси Ўрган туман прокурори Қўчқор Раҳимовга онаси

ҲАЛИМА онанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлиқ изҳор этади.

ЭЛЛИКҚАЛЪА ДЕҲҚОН ҚУРИЛИШ
МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТИ

**БАРЧА ЮРТДОШЛАРИМИЗНИ
МАМЛАКАТИМИЗНИНГ БОШ ҚОНУНИ —
КОНСТИТУЦИЯ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН КҮН
МУНОСАБАТИ БИЛАН САМИМИЙ ҚУТЛАЙДИ.**

HUQUQ
yuridik gazeta

Та'сисчи:

**О'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi**

Bosh muharrir:

Abdullolliq ABDURAZZOQOV

Tahrir hay'ati:

Bahridin VALIYEV, Azimjon ERGASHEV,
Jahongir SHAROFBOYEV (Bosh muharrir
o'rinbosari vazifasini bajaruvchi), G'afurjon
ALIMOV (mas'ul kotib vazifasini bajaruvchi),
Lola SHOMURODOVA, Hasan INOYATOV,
Muxtor SHODMONOV

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66.

Telefon: 133-82-34,
133-64-72.

E-mail: Info@huquq.uz.
Faks: 133-64-85, 133-10-53.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va
suratlar egalarga qaytarilmaydi.
Mualliflarning fikrlari tahririyat fikridan
farqlanishi mumkin. Nashrimizdan
ko'chirib bosilganda «HUQUQ» dan
olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat
ahamiyatiga molik materiallar **
belgisi ostida chop etiladi.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida
N 023-raqam bilan to'xtatib olingan. Nashr ko'rsatkichi — 231, 232

Buyurtma № — 165.972.4 nuxsada chop etildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va
sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: J.A.MUSUMOV
Navbatchi: A.MUSTAFOYEV

Gazeta «Sharq» NMK bosmaxonasida ofset usulida
chop etildi. Korxona manzili: Toshkent shahar,
Buyuk Turon ko'chasi, 41.

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 20.00. Topshirildi: 17.30. 1 2 3 4 5 6 7 8

**Gazeta
haftaning
chorshanba
kunlari
chiqadi.**

**Sotuvda
erkin narxda**